

Defaten denen birikimli hayat sigortası primlerinin ücret matrahından indirimi

Belge türü	zelge
Kanun	GELİR VERGİSİ KANUNU
Özelge no	84098128-120[63-2022/1]-224293
Tarih	23.05.2023

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

İzmir Vergi Dairesi Başkanlığı

Gelir Kanunları Gelir Vergileri Grup Müdürlüğü

Sayı : E-84098128-120[63-2022/1]-224293

23.05.2023

Konu : Defaten denen birikimli hayat sigortası primlerinin ücret matrahından indirimi

İlgi :

İlgide kayıtlı özelge talep formunda, ... Emeklilik ve Hayat A.Ş.'den 10 yıl süreli dövize endeksli ödüllü birikim hayat sigortası yaptırdığınız, poliçenize esas prim tutarlarının ilk yılına ait kısmını peşin ödediğiniz ve adı geçen şirket tarafından her ay için tahsilat makbuzu verildiği belirtilerek söz konusu ödemelerinin ücret gelirinizden nasıl indirileceği hususunda Başkanlığımız görüşü talep edilmektedir.

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun "*Ücretin Tarifi*" başlıklı 61 inci maddesinde; "*Ücret, işverene tabi ve belirli bir iş yerine bağlı olarak çalışanlara hizmet karşılığı verilen para ve ayınlar ile sağlanan ve para ile temsil edilebilen menfaatlerdir.*

Ücretin ödenek, tazminat, kasa tazminatı (mali sorumluluk tazminatı), tahsisat, zam, avans, aidat, huzur hakkı, prim, ikramiye, gider karşılığı veya başka adlar altında ödenmiş olması veya bir ortaklık münasebeti niteliğinde olmamak şartı ile kazancın belli bir yüzdesi şeklinde tayin edilmiş bulunması onun mahiyetini değiştirmez.

..." hükmü yer almaktadır.

Aynı Kanunun ücretin gerçek safi değerinin tespitinde yapılacak indirimlere ilişkin 63 üncü maddesinin birinci fıkrasının (3) numaralı bendinde, "*Sigortanın Türkiye'de kâin ve merkezi Türkiye'de bulunan bir emeklilik veya sigorta şirketi nezdinde akdedilmiş olması şartıyla; ücretlinin şahsına, eşine ve küçük çocuklarına ait hayat sigortası poliçeleri için hizmet erbabı tarafından ödenen primlerin %50'si ile ölüm, kaza, sağlık, hastalık, sakatlık, işsizlik, analık, doğum ve tahsil gibi şahıs sigorta poliçeleri için hizmet erbabı tarafından ödenen primler (İndirim konusu yapılacak primler toplamı, ödendiği ayda elde edilen ücretin %15'ini ve yıllık olarak asgari ücretin yıllık tutarını aşamaz. Cumhurbaşkanı bu bentte yer alan oranları yarısına kadar indirmeye, iki katına kadar artırmaya ve belirtilen haddi, asgari ücretin yıllık tutarının iki katını geçmemek üzere yeniden belirlemeye yetkilidir.)*" hükmüne yer verilmiştir.

Diğer taraftan, 85 No.lu Gelir Vergisi Sirkülerinde de konu ile ilgili açıklamalara yer verilmiş olup "8.2. Ödenen Şahıs Sigorta Primlerinin Ücret Matrahının Tespitinde İndirimi" bölümünde;

"6327 sayılı Kanunun 5 inci maddesiyle Gelir Vergisi Kanununun 63 üncü maddesinin birinci fıkrasının (3) numaralı bendinde yapılan değişiklik uyarınca, 1/1/2013 tarihinden itibaren, vergiye tabi ücret matrahının

tespitinde, bireysel emeklilik dışında kalan şahıs sigortaları için ödenen primlerin elde edilen ücretin % 15'ine kadar olan kısmı ücret matrahının tespitinde indirilebilecektir.

Vergiye tabi ücret matrahının tespitinde dikkate alınacak sigorta primleri; sigortanın Türkiye'de kain ve merkezi Türkiye'de bulunan bir emeklilik veya sigorta şirketi nezdinde akdedilmiş olması şartıyla;

- Ücretlinin şahsına, eşine ve küçük çocuklarına ait birikim priminin alındığı hayat sigortası poliçeleri için hizmet erbabı tarafından ödenen primlerin %50'si ile

- Ölüm, kaza, sağlık, hastalık, sakatlık, işsizlik, analık, doğum ve tahsil gibi şahıs sigorta poliçeleri için hizmet erbabı tarafından ödenen primlerden

müteşekkildir.

İndirim konusu yapılacak primlerin toplamı, ödendiği ayda elde edilen ücretin %15'ini ve yıllık olarak asgari ücretin yıllık tutarını aşamayacaktır. Yıl içinde asgari ücret tutarında meydana gelebilecek değişiklikler, indirim yapılacak tutarların hesabında dikkate alınacaktır.

İndirim konusu yapılacak prim tutarının tespitinde esas alınacak ücret, işveren tarafından çalışana hizmeti karşılığında ödenen aylık (maaş), prim, ikramiye, sosyal yardımlar ve zamlar gibi vergiye tabi sürekli nitelikteki ödemelerin brüt tutarlarının toplamı olacaktır. Gider karşılığı olarak ödenen tutarlar (yapılan gerçek bir giderin karşılığı olsun olmasın) dikkate alınmayacaktır.

Şahıs sigorta primlerinin vergi matrahının tespitinde indirim konusu yapılabilmesi için; şahıs sigorta şirketlerinin Türkiye'de yerleşik ve merkezinin Türkiye'de olması gerekmektedir."

açıklamasına yer verilmiştir.

147 seri no.lu Gelir Vergisi Genel Tebliğinin "4. Ücret Matrahının Tayininde Nazara Alınacak Diğer İndirimler" başlıklı bölümünün şahıs sigorta primlerinin gayrisafi ücret tutarından indirilmesine ilişkin kısmında, *"Diğer taraftan, şahıs sigorta priminin birkaç aylık veya yıllık dönemler itibariyle defaten ödenmesi halinde, yapılan ödemenin bir aylık tutarı tespit edilip, her bir aya isabet eden miktarı o aylara ait hizmet erbabı hissesi olarak hesaplanan emekli aidatı veya sigorta primi tutarını aşmaması şartı ile ücretin gayri safi tutarından indirilebilecektir. Şu kadar ki, aylık olarak hesaplanan indirim konu prim tutarı, ödeme belgesinin işverene ibraz edildiği ayda dahil olmak üzere, ödemenin ilişkin olduğu müteakip aylarda ücretin matrahının tayininde nazara alınacaktır. Bu uygulamada, şahıs sigorta priminin bir kaç aylık veya yıllık dönemler itibariyle defaten ödenmesi halinde, yapılan prim ödemesinin tutarı, ait olduğu aylara bölünmeyip, ödeme belgesinin işverene ibraz edildiği tarihten sonraki primin ait olduğu aylara bölünmek suretiyle, indirim konu olabilecek aylık tutarı tespit edilecektir..."* açıklaması yapılmıştır.

256 Seri No.lu Gelir Vergisi Genel Tebliğinin "3- Katkı Payı ve Primlerin İndirim Konusu Yapılacağı Dönem" başlıklı bölümünde ise;

"Katkı payı ve primlerin vergi matrahının tespitinde indirim konusu yapılabilmesi için, gelirin elde edildiği dönem ile ilişkili olması ve bu dönem sonuna kadar ödenmiş olması gerekmektedir. Gelir vergisi uygulamasında vergilendirme dönemi takvim yılıdır. Bununla birlikte, tevkif yoluyla ödenen vergilerde, istihkak sahipleri ayrıca yıllık beyanname vermeye mecbur değillerse tevkifatın ilgili bulunduğu dönemler vergilendirme dönemi sayılmakta ve kesilen vergiler gelir vergisinin yerine geçmektedir. Buna göre, yıllık beyannamede indirim konusu yapılacak prim veya katkı payının, beyannamenin ilgili olduğu yıl ile ilişkili olması ve bu yılın sonuna kadar ödenmesi, ücretlere ilişkin indirimde ise ücretin ilgili olduğu ay ile ilişkili olması ve bu aylık dönemin sonuna kadar ödenmiş olması gerekmektedir.

...

Ücretlerini peşin alan ücretlilerin, aylık dönemler itibariyle ödedikleri şahıs sigorta primleri ve bireysel emeklilik katkı payları, prim ve katkı payı ödeme belgesinin primin ve katkı payının ait olduğu ay içinde işverene ibraz edilmesi koşuluyla oransal ve mutlak sınırlamalar çerçevesinde izleyen aylara (bir sonraki aya) ait ücretlerin vergi matrahının hesabında indirim olarak dikkate alınabilecektir."

açıklamaları yer almaktadır.

Yukarıda yer alan hüküm ve açıklamalara göre, 01-12/2022 dönemleri için 01/2022 tarihinde defaten ödediğiniz dövize endeksli ödüllü birikim hayat sigortası poliçelerine esas prim ödemelerinize ilişkin belgelerin çalıştığınız kuruma ibraz edilmesi halinde her aya isabet edecek prim tutarının %50'sinin ödendiği ayda elde edilen ücretin %15'ini ve yıllık olarak asgari ücretin yıllık tutarını aşmaması koşuluyla ücret matrahınızdan indirim konusu yapılması mümkün bulunmaktadır.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026